

Örök életünk van

János 12,44-50

Szentháromság ünnepe utáni 7. vasárnap

1953. július 7.

A mai igé az örök életről tanít minket. Isten igéje és a köznyelv is beszél örök életről, de csak a kifejezés ugyanaz, az értelem itt is, ott is más.

Amikor e világ beszél örök életről, akkor a hangsúly ezen a szón van: örök. Örök élet alatt olyan létet ért, melynek nincs vége. Ilyen öröklét létezését pedig tagadja. Nincs öröklét! Mindenki meghal egyszer, s ha halála után él is még egy ideig az utódok emlékezetében, előbb-vagy utóbb mindenki belekerül a feledés temetőjébe. Behorpadt, gyomverte sírok, összedőlt otthonok beszélnek arról, hogy egyszer az ember nemcsak az életből hull ki, hanem a történelemből is. Az egyiket pár hónap alatt már elfelejtik, a másokra egy-két évig még gondolnak talán, a harmadikat évtizedekig életben tarthat a kegyelet, a negyedik talán századokkal is dacol, végül azonban mégis a halál győz. Lassan befed mindenkit az enyészet pora.

Bármennyire kézzel fogható, bizonyításra nem is szoruló igazságnak látszik mindez, mégsem igaz. Van öröklét! A lét független az ember akaratától, meg az emlékezettől is. Az élet megsemmisíthetetlen. Erre a világra csak születni lehet, de meghalni - a szó megsemmisülést, véget jelentő értelmében - nem. Az életnek csak kezdete van, de vége nincs. Magad sem tudod magad elpusztítani. Megölheted magad, de nem pusztíthatod el. Haláloed után is vagy. Magadra gyújthatod a házat, benne éghetsz úgy, hogy a holttestedet sem lehet megtalálni, elveszhet az üszkös hamuban úgy, hogy lehetetlen egy porszemet is megtalálni belőled, mégis létezel. Olyan megsemmisíthetetlen az élet, hogy - bár tudatában vagyok a kifejezés furcsaságával és kifogásolhatóságával - azt is lehet mondani, hogy még Isten sem tudja elpusztítani a megteremtett emberi életet. A Teremtő minden teremtményt elpusztíthat, de az embert Ő maga teremtette megsemmisíthetetlennek. Ég és föld elmúlnak, még az elemek is elpusztulnak (II. Péter 3,12), de az ember maga túlél minden halált és minden világkatasztrófát. Ezért is van menny és pokol, ahol a mindent túlélő ember vagy az üdvösségben, vagy a kárhozatban folytatja tovább az itt megkezdett és soha be nem fejezhető életét.

Amikor Isten igéje beszél örök életről, akkor a hangsúly ezen a szón van: élet. A Biblia nem minden létezését ismer el életnek. Élet szerinte csak az Isten előtt, vele közösségben folyó, vele harmonikus létezés. A halál pedig nem ennek az érzékelhető világnak területéről való eltávozás, hanem az Istentől való elszakadás. Ezért mondja sokszor halottaknak azokat, akik e világ tapasztalata szerint még élnek és ezért mondja élőknek sokszor azokat is,

akiket már eltemettek. Amikor tehát a Biblia beszél örök életről, akkor az üdvösségről beszél, mikor pedig az örök halált emlegeti, az nem a megsemmisülést jelenti, hanem az Istentől való teljes elszakadást, a kárhozatot.

Az eddig elmondottakból tehát azt a következtetést vonhatjuk le, hogy örökléte mindenkinek van, de örök élete nincs mindenkinek.

Pedig Isten azt akarja, hogy senki se vesszen el, hanem örök élete legyen (Ján 3,16). A felolvasott igében is azt mondja Jézus: „Tudom, hogy az ő parancsolata örök élet.” (50.v.) Isten tehát azzal a parancssal küldte Fiát a földre, hogy tartsa meg a világot, juttassa el az örök életre (47. v.). Jézus vállalja ezt a küldetést. Lejön a földre. Tanítja az embereket. Amit az Atya parancsolt neki, azt mondja és azt beszéli (49. v.). Vállalja érte a halál áldozatát is. A felolvasott igét olyankor mondja, amikor már a kereszt felé vezet az útja. A következő fejezetben már kezdődik a passió. A felolvasott igék búcsúbeszédei a jeruzsálemi templomban. Halálra indulása előtt mondja el azokat. Mégpedig hogyan mondja? Kiált (44.v.). A szelíd, csendes beszédű, utcán sosem lármázó, halkszavú Jézus kiáltva mondja el ezeket az igéket. Távozóban a templomból kiáltja vissza a templom népének. Annyira meg van indulva, hogy nem bírja magában tartani. Nem tudja el nem mondani és nem tudja nyugodtan elmondani.

Látod? Az Atya és a Fiú ennyire akarja, hogy örök életünk legyen! Csak mi nem törődünk ekkora üdvösséggel.

Jézus kiáltó szavai röviden summázzák: mi dönti el, hogy földi halálunk után merre kanyarodik életünk útja az örökkévalóságban, az üdvösség felé- e vagy a kárhozat felé?

Ezt mondja Jézus: „Aki nem veszi be az én beszédeimet, van annak, ami őt kárhoztassa: a beszéd, amelyet szólottam, az kárhoztatja az utolsó napon.” (48. v.) Az Isten igéjéhez, a Bibliához való viszonyom dönti el tehát az üdvösség, vagy a kárhozat kérdését. Természetesen nem az a tény, hogy van-e Bibliám, vagy nincs. A Biblia nem egyszerű útlevel a mennyországba, amelyet csak elő kell vennem, amikor a nagy határhoz érek, s azonnal megnyílik előttem a sorompó. Az dönti el a kérdést, hogy bevetted-e Isten igéjét, vagy nem. Nem a birtokolt, hanem a bevett Biblia a döntő. Minden más Biblia csak kárhozat, tehát vádol. A mestergerendán porosodó, a ládafia fenekén féltve őrzött vagy a könyvtárpolcon, esetleg a vendégszoba dísz asztalán ékeskedő Biblia egyszer mind meg fog szólalni. Akkor hiába mondod majd, hogy mennyire megbecsülted, hogy drága családi ereklyeként szállt nálatok egyik nemzedékről a másikra, vagy hogy a gyermekkor emlékeinek kijáró szeretettel cirógattad, hiszen kisiskolás korodban ebből tanultál, vagy talán épp a konfirmációdkor kaptad ajándékba. Nem az lesz a vád, hogy nem szeretted,

hanem az, hogy nem engedted szólani. Elnémítottad.

Lehet, hogy te is sejtess valamit ebből és már régen szabadulni akartál a Bibliádtól. Talán sarokba dobtad, mint a fölösleges lim-lomot, szemetet. Talán tűzbe vetted. Talán Júdásként áruba bocsátottad s eladtad olyan „elmaradott” embereknek, akik még ilyen „ócskaságok”-kal törődnek. Azt gondolod, hogy megszabadultál a Bibliától, s vele a Biblia vádjától, hogy a legszorgosabb házkutatás sem tudna nálad Bibliát találni, mert egyszerűen nincs már? A könyvtől megszabadulhattál, de az igétől nem. Ott van, ott bujkál a szívedben és az emlékeid között. Anyádtól tanult imádságok, régi, tanult bibliai történetek és aranymondások, valamikor réges-régen hallott prédikációk mondat foszlányai egyszer csak eléd állanak, akár akarod, akár nem. Meg akarja nyitni betapasztott száját a Biblia és szólani akar hozzád. Véres erőszakkal elnémíthatod, mint Heródes Keresztelő Jánost, s mégis vádolni fog. Kárhoztat az a Biblia, amit eldobtál magadtól, az a templom, ami mellett elmégy, s elkerülöd, az a prédikáció, amelyet neked szánt az Isten, de te nem vagy kíváncsi rá. Kárhoztat az ige, mely hozzád szólt, de te megvetted, mely benned szólt, de te elnémítottad, mely ellened szólt, de te kinevetted. A Biblia vagy javunkra, vagy romlásunkra szolgál. Harmadik eset nincs. Ha beveszed, üdvösségre vezet, ha nem veszed be, kárhozatba juttat.

Mit jelent bevenni a Bibliát? Jézus ezt mondja: „Én világosságul... a sötétségben” (46.v.) Bevenni a Bibliát tehát annyit jelent, mint élni a világosságával. A fény leleplez, magyaráz, útbaigazít, bátorít. Megalázod-e magad, mikor a Biblia leleplez téged és fejedre olvassa bűneidet? Elfogadod-e döntő igazságnak azt, ahogy a Biblia magyarázza a dolgokat és az eseményeket? Feladod-e saját számító bölcsességedet s lehet-e lábaid útbaigazító szövetnéke az ige? Gondok, rettentések sötét éjszakájában elég-e neked az ige biztató vigasztalása?

A Bibliát bevenni azt is jelenti, hogy a Biblia holt könyv helyett élő ajak lesz a számunkra. A 48. v.-ben az eredeti szövegben furcsa kötőszó van. Így áll a görögben: „a beszéd, akit szólottam”. A Biblia tehát annak számára, aki beveszi, nem valami, hanem valaki. Valaki beszél benne hozzá. Az élő Krisztus, s rajta keresztül az élő Atyaisten. Ezért nem kételkedik benne, nem vitatkozik vele, hanem engedelmeskedik neki. Felemelkedhet-e már nálad a Biblia erre a nagy méltóságra?

A Biblia azonban nem önmagában üdvöntő. Azáltal válik az örök élet kérdésében üdvöntővé, hogy Jézus Krisztushoz vezet. Nem a Bibliához való viszonyom a döntő tehát végeredményben, hanem az, hogy a Biblia révén eljutottam-e Jézus Krisztushoz. Végző fokon tehát nem azon dől el az örök életem, hogy kicsoda számomra a Biblia, hanem azon, hogy kicsoda számomra Jézus Krisztus.

Jézus a mai igében világosan és röviden összefoglalja, hogy Ő kivé akar lenni a mi életünkben s kivé kell lennie az előtt, aki örök életet akar: Jézus Krisztus Isten Fia, aki azért jött, hogy megtartsa a világot (44,8 v.) Isten Fia és az én Megváltóm. Vallod-e Péterrel: Te vagy a Krisztus, az élő Istennek Fia!? Leborulsz-e előtte Tamással imádván őt: Én Uram és én Istenem!? Keresztje alatt bűnbánattal és hittel el tudod-e mondani Lutherrel: Jézus Krisztus az én Uram, aki engemet, elveszett és elkárhozott embert megváltott az ördögnek és halálának hatalmából megszabadított, nem arannyal, sem ezüsttel, hanem az Ő szent és drága vérével, ártatlan szenvedésével és halálával!?

Lehet, hogy te nem így látod az örök élet kérdését. Lehet, hogy megbotránkozol azon, hogy Jézus itt semmiféle erkölcsi követelményt nem állít fel. A te véleményed szerint a jó embereké az örök élet. Jaj lenne, ha így lenne. Erkölcsi alapon csak az örök kárhozat a miénk. Van az örök életre vezető útnak erkölcsi síkja is, de az csak az élő hit gyümölcse, tehát második vonal. Elkerülhetetlen, nélkülözhetetlen, de csak második vonal. Kegyelemből hit által lesz a miénk az örök élet. Sőt! Nemcsak lesz. A mai oltári ige I. Ján 5,13-ban azt mondja: „Akik hisztek az Isten Fiának nevében, tudjátok meg, hogy örök életetek van”. Nem lesz, hanem már van. Enyém-e itt e földön az örök élet? Nem az öröklét, hanem az örök élet! Ámen